

Eskiýi Getir, Üste Para Ver Yeniýi Götür Türünden Satışlar Caiz midir?

Soru: Selamun aleykum hocam. Hz. Peygmaber'e daha kaliteli hurma ikram etmek isteyen Bilal Habeşı (Radıyallahu Anh) iki ölçek adi hurma verip, bununla bir ölçek kalitesi yüksek hurma satın almıştı. Allah'ın elçisi durumu öğrenince şöyle buyurduğu rivatet edildi: "Eyvah eyvah, ribanın(faizin) ta kendisi. Bunu böyle yapma, fakat hurma satın almak istersen, kendi hurmanı başka satım akdi ile sat, sonra onun satış bedeli ile istediğin hurmayı satın al." Bu hadisi şerif ışığında şunu sormak istiyorum: Buzdolabı, koltuk takımı, halı gibi eşya satan bazı firmalar diyorlar ki; **"Eskiýi getir, üste şu kadar ver yenisini götür."** Bu satış caiz midir?

Cevap: Aleyküm Selam. Dediğiniz şekilde satış caizdir. Bu konunun anlaşılabilmesi ribevi(kendileri için faiz söz konusu olan) mallarla, ribevi olmayan mallar arasındaki farkları bilmeye bağlıdır. Dolayısıyla ribâ bâbını bir fıkıh kitabından hoca nezâretinde okumamış kardeşlerimiz bu tip soruları haklı olarak çok sormaktadırlar. Burada kısaca şu kadarını söyleyebilirim; Bu mallar ribevi olmadığı için **"bir ver iki al veya eskiýi getir, üste para ver yeniýi götür"** türündeki alışverişler caiz olmaktadır. Hadisi şerifte geçen hurma ise ribevi mallardan olduğu için **"bir ver iki al"** aynu'r-riba yani Allah Rasulu'nün buyurduğu gibi ribanın ta kendisidir.